

Stanovisko Výboru regiónov na tému: Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Nediskriminácia a rovnaké príležitosti pre všetkých – rámcová stratégia“, „Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom roku rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) – Na ceste k spravodlivej spoločnosti“

(2006/C 115/14)

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov na tému *Nediskriminácia a rovnaké príležitosti pre všetkých – rámcová stratégia* (KOM (2005) 224, konečné znenie) a návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o *Európskom roku rovnakých príležitostí pre všetkých (2007)*. Na ceste k spravodlivej spoločnosti (KOM(2005) 225, konečné znenie – 2005/0107 (COD)),

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 1. júna 2005 požiadať výbor o konzultáciu v tejto veci podľa článku 265 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu o ochrane menšín a antidiskriminačnej politike v rozšírenej Európe a pripravované stanovisko VR týkajúce sa tohto rozhodnutia,

so zreteľom na rozhodnutie predsedu Výboru regiónov (VR) z 25. júla 2005 poveriť komisiu pre hospodársku a sociálnu politiku vypracovaním stanoviska na túto tému,

so zreteľom na stanovisko VR na tému rovnaké zaobchádzanie (CdR 513/99 fin) ⁽¹⁾

so zreteľom na smernice 2000/43/ES a 2000/78/ES (zavádzajúcich princíp rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na ich rasovú či etnickú príslušnosť a ustanovujúcich všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani),

so zreteľom na stanovisko VR na tému implementácia princípu rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami v prístupe k tovarom a službám a k ich poskytovaniu (CdR 19/2004 fin) ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko VR na tému Zelená kniha o rovnosti a nediskriminácii v rozšírenej EÚ KOM (2004) 379, konečné znenie (CdR 241/2004 fin) ⁽³⁾,

so zreteľom na návrh stanoviska VR (CdR 226/2005 rev. 1) prijatý 23. septembra 2005 komisiou pre hospodársku a sociálnu politiku (spravodajca: **pán Peter MOORE**, člen mestskej rady mesta Sheffield, UK/ALDE),

keďže:

- (1) Zmluva o založení Európskej únie (článok 13 Zmluvy) stanovuje ako základný cieľ boj proti diskriminácii, či už na základe pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu, náboženstva či viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.
- (2) Ustanovenia Charty základných práv EÚ, schválené v decembri 2000 v Nice a začlenené do Zmluvy o Ústave pre Európu (článok II-81), obsahujú rozsiahly zákaz diskriminácie: „Zakazuje sa akákoľvek diskriminácia najmä z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmysľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, rodu, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.“

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 226, 8.8.2000, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 121, 30.4.2004, s. 25.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 71, 22.3.2005, s. 62.

- (3) Smernica o rasovej rovnoprávnosti (2000/43/ES) a rámcová smernica o zamestnanosti (2000/78/ES) mali byť integrované do národného práva všetkých členských štátov do konca roka 2003.
- (4) Sociálna agenda 2005 - 2010, ktorá je v súlade s Lisabonskou stratégiou a podporuje ju, má kľúčovú úlohu pri presadzovaní sociálnej dimenzie hospodárskeho rastu a jednou z priorit Sociálnej agendy je podpora rovnakých príležitostí pre všetkých,

Prijal jednomyselne na svojom 62. plenárnom zasadnutí 16. a 17. novembra 2005 (schôdza zo 16. novembra) nasledujúce stanovisko:

1. Názory Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

I) Výsledky konzultácií o Zelenej knihe

1.1 **víta** snahu Komisie o zohľadnenie pripomienok a reakcií od vyše 1500 organizácií v odpovedi na konzultácie o Zelenej knihe na tému *Rovnosť a nediskriminácia v rozšírenej EÚ*, ktorú Komisia prijala v máji 2004,

1.2 **poznamenáva**, že okrem Výboru regiónov sa na konzultáciách zúčastnilo veľa miestnych a regionálnych orgánov a ich združení,

1.3 **zdôrazňuje**, že záujem prejavovaný o Zelenú knihu na miestnej a regionálnej úrovni odráža skutočnosť, že miestne a regionálne orgány musia hrať dôležitú úlohu pri realizácii stratégií, týkajúcich sa nediskriminácie a rovnakých príležitostí pre všetkých. Z veľkej časti je to vďaka tomu, že vystupujú ako významní zamestnávateľia, ako aj vďaka ich zodpovednosti, ktorú nesú ako poskytovatelia a dodávatelia tovaru a služieb,

1.4 **vyjadruje** vďačnosť za to, že Komisia vo veľkej miere zohľadnila množstvo pripomienok, ktoré VR uviedol v stanovisku k Zelenej knihe, najmä ohľadom snahy o zlepšenie implementácie právnych predpisov o nediskriminácii, zvyšovania informovanosti a povedomia, účasti zainteresovaných strán a potreby zlepšiť mechanizmy na monitorovanie a podávanie správ,

II) Zabezpečenie účinnej právnej ochrany pred diskrimináciou

1.5 **víta** návrh na vypracovanie výročnej komplexnej správy o národných implementačných opatreniach, ktorými sa transponujú ustanovenia smerníc 2000/43/ES a 2000/78/ES,

1.6 **víta**, že Komisia začiatkom roka 2006 predloží Rade a Parlamentu správu o stave transpozície smerníc 2000/43/ES a 2000/78/ES,

1.7 **zdôrazňuje** však, že členské štáty doteraz nerealizovali antidiskriminačné opatrenia v dostatočnej miere,

III) Posúdenie potreby ďalších opatrení na doplnenie súčasného právneho rámca

1.8 **pripomína** Komisii, že odsudzuje vznik hierarchie ochrany medzi rôznymi skupinami, ktorú zastrešuje článok 13. Zároveň pripomína, že sa musí dokončiť vypracovanie komplexnejšieho rámca politiky EÚ ohľadne veku, pohlavia, etnickej príslušnosti, zdravotného postihnutia, náboženstva či viery a sexuálnej orientácie,

1.9 **upozorňuje na skutočnosť**, že ženy napriek istému pokroku v súvislosti so zamestnanosťou žien a napriek ich vysokej kvalifikácii a pri rovnakom postavení a funkcii naďalej dostávajú nižšie príjmy než muži. Okrem toho zamestnávateľia naďalej prejavujú negatívne postoje k rozdielom medzi pohlaviami v súvislosti s tehotnosťou a materskou dovolenkou,

1.10 **upozorňuje na** špecifickú problematiku migrantiek v profesionálnej a pracovnej oblasti a v rámci medziludských a rodinných vzťahov a uvítal by vypracovanie špecifickej štúdie s vyhladkou na rok 2008,

1.11 so záujmom **berie na vedomie** návrh Komisie vypracovať štúdiu uskutočniteľnosti o možných nových iniciatívach na doplnenie súčasného právneho rámca,

IV) Presadzovanie nediskriminácie a rovnakých príležitostí pre všetkých

1.12 **súhlasí s** tým, že pre samotnú legislatívu nie je ľahké pustiť sa do komplexných a hlboko zakorených šablón nerovnosti, ktorým sú vystavené niektoré skupiny, a že by sa mali vyvinúť nástroje na podporu presadzovania nediskriminácie. To by malo prispieť k zameraniu sa na situácie viacnásobnej diskriminácie,

1.13 **opakuje** svoj názor, že na presadzovanie rovnosti musia byť vytvorené mechanizmy, ktoré zabezpečia, že otázkam a princípom rovnosti sa bude venovať patričná pozornosť pri formulovaní, správe a hodnotení všetkých politík,

1.14 **poznámenáva**, že Zmluva o Ústave pre Európu ďalej posilňuje nástroje Európskej únie v boji proti diskriminácii rozšírením zákazu diskriminácie prostredníctvom článku II-81, zavedením horizontálneho ustanovenia proti diskriminácii v článku III-118 a posilnením úlohy Európskeho parlamentu pri schvaľovaní právnych predpisov proti diskriminácii (článok III-125). Bez ohľadu na ratifikáciu Zmluvy o Ústave pre Európu článok 13 tejto zmluvy už poskytuje právny základ pre rozvoj systematického prístupu k všetkým formám diskriminácie,

V) *Podpora inovácie a osvedčenej postupov a poučenie z nich*

1.15 **zastáva názor**, že vzdelanie je dôležitým prostriedkom na zvládnutie problému diskriminácie a že miestne a regionálne orgány hrajú v tejto oblasti dôležitú úlohu,

1.16 **víta** zámer Komisie podporovať výmenu skúseností a osvedčených postupov medzi širokým spektrom zainteresovaných strán a je presvedčený, že miestne a regionálne orgány by mali byť v tomto smere kľúčovými aktérmi,

1.17 **víta** zvýšený dôraz, ktorý sa kladie na rodovú rovnosť v návrhoch štrukturálnych fondov na obdobie po roku 2006, ale uznáva význam horizontálneho prístupu k boju proti diskriminácii,

1.18 **je hlboko presvedčený** o tom, že financovanie programov, ktoré podporujú výmenu osvedčených postupov a učenia sa od iných, by nemali byť nadmieru zatažené administratívnymi požiadavkami, pretože by to mohlo brzdiť čerpanie prostriedkov z príslušných fondov,

1.19 **uznáva** hodnotnú prácu Európskeho centra pre monitorovanie rasizmu a xenofóbie a zámer nahradiť ho novou Agentúrou pre základné práva. Zároveň naliehavo vyzýva, aby pre túto novú agentúru boli vyčlenené adekvátne finančné prostriedky, ktoré by jej umožnili naplno sa venovať svojej úlohe v boji proti diskriminácii,

VI) *Zvyšovanie verejného povedomia a spolupráca so zúčastnenými stranami*

1.20 **zastáva názor**, že iniciatívy, ktoré zvyšujú povedomie, sú rozhodujúce pre rozširovanie vedomostí obyvateľov o ich právach na úrovni EÚ a uznáva, že je veľmi dôležité zamerať tieto iniciatívy na deti a mládež,

1.21 **prehlasuje**, že zaoberanie sa menšinami a rôznymi spoločenskými skupinami je veľmi dôležité, najmä vo vidieckych oblastiach a v oblastiach, kde žije napríklad malá skupina príslušníkov národnostnej menšiny,

1.22 **podporuje** iniciatívu vyhlásiť rok 2007 za Európsky rok rovnakých príležitostí pre všetkých a zastáva názor, že pre

uvedený rok bol vybraný vhodný termín, keďže v roku 2007 bude uplynúť 10 rokov od Európskeho roka proti rasizmu a od prijatia Amsterdamskej zmluvy, ktorá bola významná z hľadiska zavedenia právnych predpisov týkajúcich sa rovnosti,

1.23 **upozorňuje**, že ak sa bude klásť príliš veľký dôraz na aktivity s veľkým dosahom a širokým záberom, vznikne riziko, že pozornosť sa upriami na hlavné podujatia, čo môže znevýhodniť podujatia na miestnej úrovni a akcie menších komunit,

1.24 **súhlasí s** vybranými témami pre Európsky rok, menovite práva, uznávanie, zastupovanie, rešpektovanie a tolerancia,

1.25 **zastáva názor**, že by sa mala vytvoriť priama spojitosť s rokom 2008, ktorý by mal byť vyhlásený za Európsky rok medzikultúrneho dialógu, a že všetky akcie v roku 2007 by sa mali vzájomne podporovať,

1.26 **zdôrazňuje**, že úloha médií bude pre úspešnosť Európskeho roka rozhodujúca. Náležitá pozornosť by sa mala venovať úlohe miestnych médií. Kontakty medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi a miestnymi médiami pomôžu počas tohto roka zvýšiť povedomie,

1.27 **vyzdvihuje** potrebu konzultácií s miestnou a regionálnou samosprávou, kde sa realizujú mnohé z politík Únie, čo si často vyžaduje značné administratívne a finančné záväzky. Dobrý vývoj politík a tvorby právnych predpisov si vyžaduje vklad zo strany kľúčových zúčastnených strán,

VII) *Riešenie problémov diskriminácie a sociálneho vylúčenia, s ktorými sa stretávajú znevýhodnené etnické menšiny*

1.28 **podporuje** skutočnosť, že Komisia upozorňuje na situáciu Rómov, ktorú považuje za mimoriadne páľčivý problém, a taktiež vytvorenie skupiny poradcov na vysokej úrovni pre integráciu znevýhodnených etnických menšín do spoločenského života a trhu práce.

2. Odporúčania Výboru regiónov

Uplatňovanie súčasných právnych predpisov

2.1 **Pripomína** generálnemu tajomníkovi VR svoju žiadosť o vyhodnotenie personálnej politiky a zamestnaneckého profilu generálneho sekretariátu s ohľadom na jeho súlad s novými právnymi predpismi a o podanie správy grémiu a komisii pre hospodársku a sociálnu politiku v lehote do šiestich mesiacov,

2.2 **vyzýva** národné delegácie VR, aby zabezpečili vyváženú nomináciu na mandáty na rok 2006 z hľadiska rodovej a etnickej príslušnosti a aby Rada zohľadnila túto skutočnosť pri vymenovávaní,

Podpora osvedčených postupov a poučenie z nich

2.3 **opakuje** svoju požiadavku voči VR na objednanie a zverejnenie príručky osvedčených antidiskriminačných postupov pre miestne orgány ako zamestnávateľov a vyzýva tiež, aby v nej bola pokrytá naša úloha poskytovateľov a dodávateľov tovaru a služieb a ako lídrov v oblasti komunitnej súdržnosti a antidiskriminácie, v ktorej by boli uvedené príklady iniciatív z každého členského štátu pokrývajúce všetkých šesť oblastí pre diskrimináciu uvedených v článku 13 ES. V prípadoch, kde miestne a regionálne orgány spolupracujú s ďalšími partnermi pri poskytovaní týchto služieb, budú príklady osvedčených postupov v oblasti partnerskej spolupráce obzvlášť vítané. Vydanie tohto dokumentu by malo byť načasované v súlade s otvorením Európskeho roka rovnakých príležitostí pre všetkých (2007). VR bude venovať patričnú pozornosť tomu, aby neprišlo k duplicite vzhľadom na iniciatívy v tejto oblasti, ktoré vyvíja Komisia,

2.4 ohľadne financovania zo strany EÚ **žiada**, aby Komisia hľadala rôzne možnosti, ako by mohli malé mimovládne organizácie získať prístup k menším objemom finančných prostriedkov so zreteľom na mechanizmy administratívnej a podávania správ,

2.5 pre účely informovania o vývoji efektívnych politík na podporu rovnosti a boj proti diskriminácii je dôležitý lepší zber, monitorovanie a analýza údajov. VR **zdôrazňuje**, že miestne a regionálne orgány musia byť zahrnuté do diskusií s Komisiou týkajúcich sa vypracovania porovnateľných kvantitatívnych údajov na identifikáciu a upriamenie pozornosti na existujúce prípady nerovnosti. Monitorovanie údajov musí pokrývať čo najviac aspektov potenciálnej diskriminácie, nielen rodovú alebo etnickú diskrimináciu. Je tiež dôležité kvantifikovať vplyv rôznych typov akcií a zistiť, či je potrebné urobiť zmeny,

Ďalší postup pri doplňovaní súčasného právneho rámca

2.6 **opakuje** svoju požiadavku, ktorú sformuloval v stanovisku k Zelenej knihe, že právne predpisy vzťahujúce sa na tovar a služby, by mali byť rozšírené na všetky oblasti pokryté článkom 13,

2.7 štúdia Komisie o uskutočniteľnosti zaoberajúca sa možnými novými opatreniami na doplnenie súčasného právneho rámca **by sa mala opierať o** dôkazy, ktoré VR zhromaždil v procese vypracovania príručky osvedčených antidiskriminačných postupov,

Zapojenie zainteresovaných strán

2.8 **požaduje**, aby Komisia explicitne, dôsledne a v plnom rozsahu uvádzala miestne a regionálne orgány, keď odkazuje na kľúčové zainteresované strany, v oznámení o rámcovej stratégii i v dokumente o vyhlásení Európskeho roka rovnakých príležitostí pre všetkých,

2.9 **zdôrazňuje**, že miestna a regionálna úroveň a Výbor regiónov by mali byť v plnej miere zapojené do všetkých následných aktivít zdôraznených v rámcovej stratégii,

2.10 si obzvlášť **želá**, aby bol zahrnutý do každoročného summitu o rovnosti na vysokej úrovni naplánovaného v predbežnej rámcovej stratégii,

2.11 miestna/regionálna dimenzia by mala byť zahrnutá do poradnej skupiny na vysokej úrovni o sociálnej integrácii znevýhodnených etnických skupín a ich integrácii do trhu práce, ktorú Komisia plánuje vytvoriť,

Aktivity na zvýšenie povedomia, vrátane Európskeho roka rovnakých príležitostí pre všetkých (2007)

2.12 **vyzýva** britské predsedníctvo, aby zabezpečilo rýchle spracovanie tejto veci zo strany Rady, aby bol pre uvedený rok včas vytvorený právny základ,

2.13 **podporuje** špecifické ciele v nasledovných oblastiach:

- (i) Práva – zvyšovanie povedomia verejnosti o právach na rovnosť a nediskrimináciu. Keďže miestne a regionálne orgány sú volenými inštitúciami, ktoré sú v najužšom kontakte s občanmi, výbor zastáva názor, že majú v tomto procese zohrávať rozhodujúcu úlohu, predovšetkým pri rozširovaní týchto postojov vo všetkých regiónoch Európy mimo veľkých mestských aglomerácií. Výbor víta prácu, ktorú vykonal autobus využívaný Komisiou na rozširovanie informácií o právach občanov EÚ s ohľadom na rovnaké príležitosti a vyzýva Komisiu, aby teraz postúpila o krok ďalej a prekročila hranice hlavných miest členských štátov. Na podporu návštevy autobusu vo vidieckych oblastiach by sa mal uplatňovať proaktívny prístup zahŕňajúci miestne a regionálne orgány a VR.
- (ii) Zastupovanie – podnetné diskusie o spôsoboch zvýšenia účasti všetkých menšín na spoločenskom živote a s osobitným dôrazom na zvýšenú účasť rómskych a moslimských komunít.
- (iii) Uznávanie – zachovanie a prispôsobenie sa rozmanitosti.
- (iv) Rešpektovanie a tolerancia – podporovanie súdržnejšej spoločnosti a práca na eliminácii stereotypov a predsudkov. Významným nástrojom pri dosahovaní tohto cieľa by mohlo byť využívanie kultúrnych podujatí, vrátane hudby, divadla a športu. Komisia by mohla sponzorovať tieto podujatia a spolupracovať s národnými a miestnymi a regionálnymi orgánmi a občianskou spoločnosťou, aby zabezpečila uskutočňovanie takýchto podujatí vo všetkých zúčastnených krajinách. To všetko by mohlo vyvrcholiť veľkým európskym festivalom spájajúcim Európsky rok rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) a Európsky rok medzikultúrneho dialógu (2008). Podujatie by sa mohlo uskutočniť v jednej z dvoch krajín, ktoré budú v roku 2008 vykonávať predsedníctvo (Slovinsko/Francúzsko),

2.14 **víta** názor Komisie, že zúčastnené krajiny by mali vymenovať národný koordinačný výbor, ktorého členmi by boli zástupcovia národnej vlády, sociálnych partnerov, cieľových komunit a ostatných častí občianskej spoločnosti, ale **vyzýva**, aby každý koordinačný výbor mal aj zástupcov z miestnych a regionálnych orgánov,

2.15 **vyzýva** regionálne a miestne orgány, aby pri zverejňovaní aktivít rovnakých príležitostí, ktoré zrealizujú v roku 2007, používali logo Európskeho roka,

2.16 **navrhuje**, aby VR usporiadal na začiatku roku 2007 konferenciu, ktorou by sa oficiálne začal uvedený Európsky rok, ako to bolo aj v prípade európskych rokov s iným zameraním.

V Bruseli 16. novembra 2005

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Uznesenie Výboru regiónov k pracovnému programu Európskej komisie a prioritám Výboru regiónov na rok 2006

(2006/C 115/15)

VÝBOR REGIÓNOV,

SO ZRETELOM NA

pracovný program Komisie: *Uvoľnenie celého potenciálu Európy* (KOM(2005) 531, konečné znenie),

SO ZRETELOM NA strategické ciele 2005 – 2009 (KOM(2005) 12, konečné znenie),

SO ZRETELOM NA viacročný strategický program šiestich predsedníctiev (2004 – 2006),

SO ZRETELOM NA oznámenie Komisie: *Príspevok Komisie k obdobiu hodnotenia a po ňom: Plán D pre demokraciu, dialóg a diskusiu* (KOM(2005) 494, konečné znenie),

SO ZRETELOM NA protokol k dohode o spolupráci medzi Európskou komisiou a Výborom regiónov (DI CdR 81/2001 rev. 2),

SO ZRETELOM NA uznesenie Výboru regiónov k obnoveniu dynamiky Lisabonskej stratégie (CdR 518/2004),

SO ZRETELOM NA uznesenie Výboru regiónov k finančným perspektívam 2007 – 2013 (CdR 334/2005),

KEĎŽE regionálne a miestne orgány sú zodpovedné za uplatňovanie najväčšej časti opatrení EÚ;

KEĎŽE regionálne a miestne orgány pomáhajú definovať priority, ktoré vo veľkej miere napomáhajú zvýšiť demokratickú legitimitu opatrení EÚ;

KEĎŽE Výbor regiónov bude stanovovať svoje priority na obdobie štyroch rokov vo februári 2006, na začiatku svojho štvrtého funkčného obdobia (2006-2010),

prijal na svojom 62. plenárnom zasadnutí 16. a 17. novembra 2005 (schôdza zo 17. novembra) nasledujúce uznesenie: